

A painting of a winter scene. A young girl with long brown hair, wearing a colorful patterned jacket and a dark skirt, stands on a small wooden stool. She is holding a small bird in her gloved hands. Next to her is a wooden bird feeder. A young boy, wearing a red and blue patterned jacket and a hat, stands in the snow, looking towards the girl. In the bottom right corner, the head of a black and white dog is visible. The background is a snowy landscape with bare trees and a small white building in the distance. The text is overlaid on the painting in a stylized, orange-red font.

ЖАВІЖИ

Молодці  
Українці!

Грудень  
2016

Дніпро

# Український Ювілейний Місячник

Грудень  
2016

Дніпро  
Дубанівське

ISBN:

Видавництво “Навіки”

© Василь Пишний

4 грудня –

Введення

6 грудня –

145 років від дня народження

Миколи Вороного

7 грудня –

Св. вмц. Катерини.

205 років від дня народження

Миколи Устияновича

13 грудня –

Апостола Андрія Первозваного

17 грудня –

Св. вмц. Варвари

19 грудня –

Свт. Миколи Чудотворця

## Євшан-Зілля

В давніх літописах наших  
Єсть одно оповідання,  
Що зворушує у серці  
Найсвятіші почування.

Не блищить воно красою  
Слів гучних і мальовничих,  
Не вихвалює героїв  
Та їх вчинків войовничих.

Ні, про інше щось говорить  
Те старе оповідання.  
Між рядками слів таїться  
В нім якесь пророкування.

І воно живить надію,  
Певну віру в ідеали  
Тим, котрі вже край свій рідний  
Зацурали, занедбали...

—

Жив у Києві в неволі  
Ханський син, малий хлопчина,  
Половецького б то хана  
Найулюблена дитина.

Мономах, князь Володимир,  
Взяв його під час походу  
З ясирем в полон і потім  
При собі лишив за вроду.

Оточив його почотом  
І розкошами догідно —  
І жилось тому хлоп'яті  
І безпечно, і вигідно.

Час минав, і став помалу  
Рідний степ він забувати,  
Край чужий, чужі звичаї  
Як за рідні уважати.

Та не так жилося хану  
Без коханої дитини.  
Тяжко віку доживати  
Під вагою самотини.

Зажурився, засмутився...  
Вдень не їсть, а серед ночі  
Плаче, бідний, та зітхає,  
Сну не знають його очі.

Ні від кого він не має  
Ні утіхи, ні поради.  
Світ увесь йому здається  
Без краси і без принади.

Кличе він гудця до себе  
І таку держить промову,  
Що мов кров'ю з його серця  
Слово точиться по слову:

«Слухай, старче, ти шугаєш  
Ясним соколом у хмарах,  
Сірим вовком в полі скачеш,  
Розумієшся на чарах.

Божий дар ти маєш з неба  
Людям долю віщувати,  
Словом, піснею своєю  
Всіх до себе привертати.

Ти піди у землю Руську —  
Ворогів наших країну, —  
Відшукай там мого сина,  
Мою любую дитину.

Розкажи, як побиваюсь  
Я за ним і дні, і ночі,  
Як давно вже виглядають  
Його звідтіль мої очі.

Заспівай ти йому пісню  
Нашу, рідну, половецьку,

Про життя привільне наше,  
Нашу вдачу молодецьку.

А як все те не допоможе,  
Дай йому євшана-зілля,  
Щоб, понюхавши, згадав він  
Степу вільного привілля».

І пішов гудець в дорогу.  
Йде він три дні і три ночі,  
На четвертий день приходить  
В місто Київ опівночі.

Крадькома пройшов, мов злодій,  
Він до сина свого пана  
І почав казати стиха  
Мову зрадженого хана.

Улещає, намовляє...  
Та слова його хлопчину  
Не вражають, бо забув вже  
Він і батька, і родину.

І гудець по струнах вдарив!  
Наче вітер у негоду,  
Загула невинна пісня —  
Пісня вільного народу.

Про славетнії події —  
Ті події половецькі,  
Про лицарські походи —  
Ті походи молодецькі!

Мов скажена хуртовина,  
Мов страшні Перуна громи,  
Так ревли-стогнали струни  
І той спів гудця-сіроми!

Але ось вже затихає  
Бренькіт дужий акордовий  
І намісто його чути  
Спів народний, колисковий.

То гудець співає тихо  
Пісню тую, що співала  
Мати синові своєму,  
Як маленьким колисала.

Наче лагідна молитва,  
Журно пісня та лунає.  
Ось її акорд останній  
В пітьмі ночі потопає...

Але спів цей ніжний, любий,  
Ані перший, сильний, дужий,

Не вразив юнацьке серце, —  
Він сидить німий, байдужий.

І схилилася стареча  
Голова гудця на груди —  
Там, де пуста замість серця,  
Порятунку вже не буде!..

Але ні! Ще є надія  
Тут, на грудях в сповиточку!..  
І тремтячими руками  
Роздирає він сорочку,

Із грудей своїх знімає  
Той євшан, чарівне зілля,  
І понюхать юнакові  
Подає оте бадилля.

Що ж це враз з юнаком сталося?  
Твар поблідла у небоги,  
Затремтів, очима блиснув  
І зірвавсь на рівні ноги.

Рідний степ — широкий, вільний,  
Пишнобарвний і квітчастий —  
Раптом став перед очима,  
З ним і батенько нещасний!..

Воля, воленька кохана!  
Рідні шатра, рідні люди...  
Все це разом промайнуло,  
Стисло серце, сперло груди.

«Краще в ріднім краї милім  
Полягти кістьми, сконати,  
Ніж в землі чужій, ворожій  
В славі й шані пробувати!» —

Так він скрикнув, і в дорогу  
В нічку темну та пригожу  
Подались вони обоє,  
Обминаючи сторожу.

Байраками та ярами  
Неутомно проходили —  
В рідний степ, у край веселий  
Простували, поспішали.

—

Україно! Мамо люба!  
Чи не те ж з тобою сталось?  
Чи синів твоїх багато  
На степах твоїх зосталось?

Чи вони ж не відцурались,  
Не забули тебе, неньку,



Чи сховали жаль до тебе  
І кохання у серденьку?

Марна річ! Були і в тебе  
Кобзарі — гудці народні,  
Що співали-віщували  
Заповіти благородні,

А проте тієї сили,  
Духу, що зрива на ноги,  
В нас нема і манівцями  
Ми блукаєм без дороги!..

Де ж того євшану взяти,  
Того зілля-привороту,  
Що на певний шлях направить, —  
Шлях у край свій повороту?!

Юрій ФОМЕНКО

## Небо в Дніпрі

Небо упало в Дніпро.  
Зорі лежали на порогах під водою.  
Сірий мокрий дощ гасив по хвилях  
одинокі відблиски берегових вогнів.  
Ніч вкрала скелі, дерева, річку, небо,  
зорі, і принесла дощ, що переходив у  
мокрий сніг.

Дніпро із зорями в серці, вкритий  
небом, лежав під дощем.

Лише маяк на Кодацькім порозі  
вперто крізь морок посилав своє  
світло, котре крала мокра ніч.

Він, як кинутий солдат, до останнього  
виконував наказ: указував баржам  
шлях до вирію – до теплої води.

Важкими льодяними краплинами  
по небу в Дніпрі йшла від нас Осінь.

Важкими крижаними сніжинами по  
небу в Дніпрі йшла до нас Зима.



## ГРУДЕНЬ

2

Прп. Варлаама, ігум. Києво-Печерського (1065)

– 110 років від дня народження Ярослава Васильовича Гримайла (1906-1984), українського письменника

4

Введення в храм Пресвятої Богородиці

5

Блгв. Ярополка, кн. Володимир-Волинського (1086)

6

День Збройних Сил України

– 145 років від дня народження Миколи Кіндратовича Вороного (1871-1938), українського поета, письменника, перекладача, режисера, актора, громадсько-політичного діяча, театрознавця. Був одружений з донькою Миколи Вербицького Вірою Миколаївною Вербицькою.

Перші поетичні твори написав ще навчаючись у Харківському реальному училищі. Друкуватися Вороний почав у 1893 (вірш «Не журись, дівчино»). Публікувався у періодичних виданнях «Зоря», «Літературно-науковий



вісник», «Засів», «Дзвін», «Сяйво», «Рада», в антологіях, збірниках, декламаторах початку ХХ століття. 1899 року поет написав свій найвідоміший твір - поему «Євшан-зілля» - про нестримність бажання людської душі жити під рідним небом, на рідній землі, в пахощах полину, рідного євшан-зілля. У кожного з нас є рідна хата, рідні батьки, рідна Вітчизна, без якої пустокою стає душа і життя втрачає смисл.

1934-го М. Вороного заарештовано. Деякий час перебував у Воронежі, потім вислано на Одещину.

7 червня 1938 розстріляний з групою селян за вироком особливої трійки УНКВС Одеської області.

7

Святої великомучениці Катерини (305)



– 205 років від дня народження  
Миколи Леонтьовича Устияновича  
(1811-1885), українського письменника

– 115 років від дня народження  
Ольги Петрівни Джигурди (1901-1981),  
української письменниці, лікаря

8

– 140 років від дня народження  
Марії Степанівни Слободівни-  
Крушельницької (1876-1935),  
української письменниці, актриси,  
громадської діячки. Дружина Антона  
Крушельницького, мати Володимири,  
Івана, Богдана, Тараса та Остапа  
Крушельницьких, бабуся Лариси та  
Марії Крушельницьких.

Майже вся родина Марії  
Крушельницької була знищена  
НКВДистами.

– 115 років від дня народження  
Дмитра Прокоповича Гордієнка (1901-  
1974), українського письменника

9

Освячення церкви вчч. Георгія в  
Києві (1051)

10

День прав людини - міжнародне  
свято, що відзначається 10 грудня  
за пропозицією Генеральної асамблеї

ООН, знаменуючи річницю ухвалення Асамблеєю Загальної декларації прав людини в 1948 році.

До поняття «Права людини» людство прийшло не відразу. Вперше про права особистості заговорили французькі просвітителі Вольтер і Жан Жак Руссо. Пройшло ще майже два сторіччя, перш ніж людство дозріло до поняття і прийняття загального кодексу прав людини. 10 грудня 1948 року Організація Об'єднаних Націй прийняла Загальну декларацію прав людини, що проголошує права особистості, цивільні і політичні права і свободи (рівність всіх перед законом, право кожного на свободу і особисту недоторканність, свободу совісті, вільне пересування, свободу думки, сумління та переконання, право шукати, отримувати та поширювати інформацію, право на освіту, працю та відпочинок та інші). У Декларації заявлено також, що всі люди мають рівні права, які не залежать від їх особових відмінностей і від різниці в політичних системах їх країн. В основу документа були покладені всі

напрацювання людської думки, які були на той момент у даному питанні. Це був перший досвід колективної розробки універсального документа з прав людини.

12

Прп. Нектарія Києво-Печерського (XII)

– 100 років від дня народження Варвари Григорівни Хоменко (1916-1974), українського етнографа, педагога

13

Апостола Андрія Первозваного (62)

– 160 років від дня народження Миколи Карповича Садовського (1856-1933), українського актора, режисера, письменника, перекладача, театального діяча

– 120 років від дня народження Дмитра Мойсейовича Бендаса (1896-1953), українського письменника

15

Прп. Афанасія, затворника Києво-Печерського (1176)

16

– 115 років від дня народження Варвари Іванівни Чередниченко (1896-1949), української письменниці

## Святої великомучениці Варвари (306)



*Моці сьвятої вми. Варвари  
у Володимирському соборі в Києві*

– **150** років від дня народження  
**Євгена Йосиповича Буковецького**  
(1866-1948), українського художника

– **100** років від дня народження **Ігоря Михайловича Білогруда** (1916-1992),  
українського композитора, піаніста,  
педагога (США)

– **100** років від дня народження  
**Миколи Павловича Костенка** (1916-  
1976), українського письменника

– **100** років від дня народження

**Миколи Захаровича Шамоти** (1916-1984), українського літературознавця, критика

18

– **150** років від дня народження **Ольги Ціпановської** (1866-1941), української піаністки, педагога, диригента, громадської діячки

– **140** років від дня народження **Петра Івановича Холодного** (1876, Переяслав - 7 червня 1930, Варшава). Український громадський діяч, член Української Центральної Ради, міністр народної освіти Української Народної Республіки, художник, учений-хімік. Маляр-імпресіоніст з нахилом до ліризму і живописець, художник-монументаліст, графік, педагог.



19

Святителя Миколи Чудотворця



20

– 400 років від часу видання (1616)  
у Києво-Печерській друкарні першої  
датованої книги «Часослов»



21

– 175 років від дня народження  
Володимира Степановича Іконникова  
(1841-1923), українського історика,  
педагога

– 125 років від дня народження  
Євгена Варлампійовича Чикаленка  
(1861-1929), українського фольклориста,  
мецената, мемуариста

23

– 65 років із дня смерті Петра  
Миколайовича Федуна-Полтави

(24 лютого 1919, с. Шнирів, Бродський повіт, Західноукраїнська Народна Республіка - 23 грудня 1951, **загинув у бою з НКВС**, с. Вишнів, Рогатинський район, Станіславська область). Заступник Голови Генерального Секретаріату Української Головної Визвольної Ради, член ОУН, керівник Головного осередку пропаганди Проводу ОУН, референт політвиховного відділу Головного військового штабу УПА і керівник Бюро інформації УГВР; чоловічий ідеолог («політвиховник») українського збройного підпілля ОУН-УПА 1940/50-их рр., пропагандист, публіцист і редактор та автор багатьох повстанських публікацій.

Лицар Срібного Хреста Заслуги (1947).

Петро Федун народився в селянській родині.

У 1931 р. по закінченні народної школи в рідному селі вступив на навчання до Бродівської державної гімназії імені Юзефа Коженьовського - навчального закладу гуманітарного типу з посиленням вивчення класичних мов (тоді з польською



мовою викладання).

Саме в гімназії відбулося формування його світоглядних позицій та національно-патріотичних переконань, під впливом о. Михайла (Євгена Осадця) - відомого духовного композитора, диригента хору «Боян», викладача української філології.

У підпільну роботу Організації Українських Націоналістів Петро Федун активно включився в середині 30-х рр. Є свідчення про те, що в 1936 р. він разом з двома односельцями (Б. Панасюком та В. Ящуном) належав до юнацького осередку ОУН і читав у селі лекції для молоді. У 1939 р., успішно здавши матуру, вступив на медичний факультет Львівського університету. З того часу - постійно мешкав у Львові на вулиці Глибокій, 1.

Після приєднання Галичини до СРСР у грудні 1939 - січні 1940 рр., у зв'язку з мобілізацією до Червоної армії навчання не закінчив. В рядах ЧА воював проти Фінляндії 1940, у зв'язку з чим написав оповідання «Прапор Фінляндії», у якому червоноармійці з України знаходять у вбитій снайперки-фінки національний

прапор і задумуються: а який же прапор в Україні? Також воював проти Німеччини 1941, в цьому ж році потрапив у німецький полон, з якого вдалося звільнитися. Навчався у Львові 1942-1944 рр. У Львові ж зустрівся зі своєю знайомою з дитинства - майбутньою нареченою Любою Микитюк, 1921 року народження, донькою священика, засланого на десять років до таборів, лаборанткою кафедри фармацевтичної хімії Львівського медичного інституту і членом ОУН з 1940 року. Згодом саме вона таємно передаватиме ліки





бандитизм» (1 червня 1945 р.)

5 «Колоніальна господарська політика большевицьких імперіялістів в Україні» (1945)

6 «Про програмові постанови III-го НВЗ ОУН» (січень 1946)

7 «Елементи революційності українського націоналізму» (травень 1946)

8 «Концепція Самостійної України і основна тенденція ідейно-політичного розвитку сучасного світу» (1946)

9 «На п'ятому році повстанської боротьби українського народу проти окупантів» (1946)

10 «Передпосилки поширення нашого руху в умовах большевицького ССРСР» (квітень 1947)

11 «Не в „Мюнхенських пиварнях“, а в лісах та степах України (З приводу однієї брехливої „замітки“)» (1947)

12 «Шлях активної, збройної боротьби проти окупантів - єдиноправильний шлях до національного визволення (В п'яті роковини існування і боротьби УПА)» (1947)

13 «Одна фальшива та небезпечна „ідея“. До чого doprowadить політика

в дусі цієї „ідеї“?» (1947)

14 «Україна гине! Хто винуватий в цьому?» (лютий 1948)

15 «Чому повстання 1648 року було переможне» (квітень 1948)

16 «Основна мета нашої боротьби та шляхи до неї» (1948)

17 «Наша основна мета та революція в СРСР як один з шляхів до неї» (серпень 1948)

18 «Чому ми називаємо себе націоналістами» (1948)

19 «Хто такі бандерівці і за що вони борються» (1948)

20 «Двадцять років боротьби ОУН за національне і соціальне визволення українського народу, за Українську Самостійну Соборну Державу (1929-1949)» (1949)

21 «За тип організованої демократії в майбутній незалежній українській державі» (25 січня - 4 лютого 1949 р.)

22 «Безпосередньо за що ми ведемо наш бій» (14-17 лютого 1949 р.)

23 «Про одну рушійну силу революції» (2 березня 1949 р.)

24 «Хто є справжній націоналіст-революціонер» (1949)

25 «Роля ОУН в житті українського народу» (1949)

26 «В чому полягає революційність нашого руху» (1949)

27 «Ідея Української Самостійної Соборної Держави - найвища і основна ідея українського націоналізму. Що вона означає?» (1949)

28 «Чому СРСР повинен бути перебудований на принципі незалежних національних держав?» (січень 1950)

29 «Політика московсько-большевицького уряду та його української агентури не має нічого спільного із справжньою волею українського народу (У відповідь на виступ в ООН делегата Великобританії п. Макнейла)» (березень 1950)

30 «Про наш плян боротьби за визволення України в теперішній обстановці» (квітень 1950)

31 «Кілька завваг щодо того, якими повинні бути радіопередачі „Голосу Америки“ для Советського Союзу» (серпень 1950)

32 «Підготовка третьої світової війни та завдання українського народу» (травень 1951)

33 «За правильну постановку української визвольної політики» (2 лютого 1951)

34 «Якого об'єднання нам треба?» (2 лютого 1951)

35 «Принцип приватної трудової власності на землю в Програмі ОУН» (1951).

24

– 150 років від дня народження **Миколи Федотовича Мельникова-Разведенкова** (1866-1937), українського патологоанатома

– 140 років від дня народження **Спиридона Феодосійовича Черкасенка** (1876-1940), письменника, драматурга українського зарубіжжя

25

**Різдво Христове (за новим стилем)**

Всі християни західного обряду (римо-католики та протестанти) і більшість православних (Константинопольський (крім Афону), Олександрійський, Антіохійський, Румунський, Кіпрський патріархати, Болгарська православна церква, Польська та Грецька православна церква) відзначають нерухомі свята

за Григоріанським календарем. У той час як Українська, Сербська церкви та Московська і греко-католики відзначають Різдво за Юліанським календарем.

**Свт. Спиридона Тримифунтського (348)**

– **115** років від дня народження **Галини Мазуренко** (1901-2000), української поетеси, художниці (Великобританія)

– **110** років від дня народження **Стефана Пилиповича Самійленка** (1906-1977), українського мовознавця

28

– **150** років від дня народження **Данила Кириловича Заболотного** (1866-1929), українського мікробіолога, епідеміолога. Президент ВУАН (1928-1929), засновник Інституту мікробіології та епідеміології в Києві

29

– **160** років від дня народження **Данила Яковича Крижанівського** (1856-1894), українського педагога, композитора

– **140** років від дня народження **Миколи Дмитровича Стражеска**

(1876-1952), українського терапевта

30

– 150 років від дня народження  
Ольги-Олександри Порфирівни  
Бажанської-Озаркевич (1866-1906),  
української піаністки, письменниці,  
фольклориста, культурної діячки

– 110 років від дня народження  
Святослава Ярославовича  
Гординського (1906-1993),  
українського поета

31

– 120 років від дня народження  
Павла Павловича Плюща (1896-1975),  
українського мовознавця

– 100 років від дня народження  
Василя Павловича Дашенка (1916-  
1985), українського актора

*Цього місяця виповнюється:*

– 425 років від часу початку (1591-  
1593) першого великого національно-  
визвольного повстання проти  
польського панування в Україні під  
проводом К. Косинського

– 210 років від часу формування  
(1806) Усть-Дунайського козацького  
війська

## Грудневі ювілеї

1

– **300** років від дня народження  
**Етьєна Моріса Фальконе** (1716-1791),  
французького скульптора

4

– **150** років від дня народження  
**Станіслава-Мечислава Дембицького**  
(1866-1924), польського живописця,  
графіка, педагога

10

– **195** років від дня народження  
**Миколи Олексійовича Некрасова** (1821-  
1878), російського поета

12

– **250** років від дня народження  
**Миколи Михайловича Карамзіна**  
(1766-1826), російського письменника,  
публіциста, історика, критика

– **195** років від дня народження  
**Гюстава Флобера** (1821-1880),  
французького письменника

– **150** років від дня народження  
**Альфреда Вернера** (1866-1919),  
швейцарського хіміка, лауреата  
Нобелівської премії у галузі хімії (1913)

13

– **200** років від дня народження

**Ернеста Вернера фон Сіменса** (1816-1892), німецького електротехніка, інженера, винахідника, ученого, промисловця, громадсько-політичного діяча (засновник фірми Siemens)

16

– **150** років від дня народження **Василя Васильовича Кандінського** (1866-1944), живописця, графіка



24

– **110** років від дня народження **Джеймса Хедлі Чейза** (1906-1985), англійського письменника-детективіста

25

– **295** років від дня народження **Уїлкі Коллінза** (1721-1759), англійського письменника

**Богдан Олександрович Кістяковський** (один з організаторів Академії наук України) писав: "Я народився в одному з найбільших, а значить, зрусіфікованих міст України... походжу з дуже інтелігентної родини... до цього часу я проклинаю свою долю за те, що виховувався не в рідній школі, що в дитинстві мало слухав рідні пісні, що моєю фантазією володіли не рідні казки, що з літературою познайомився не на рідній мові й що ріс чужий тому народові, серед якого жив, чужий моєму рідному народові. Лише в юнацькі роки я почав серйозно вивчати українську мову, познайомився з українською поезією, піснею, літературою, полюбив український театр і вважаю, та й завжди вважав, що лише з цього часу почав ставати особистістю, культурною людиною..."

Ще в 2000 році незабутній **Джеймс Мейс** звертався до нас із мудрим застереженням: «Це сувора діалектика – щоб піти далі, треба знати, звідки йти. Щоб стати європейцем, треба стати українцем. Щоб стати громадянином світу, треба стати українцем і європейцем. І цей шлях самоідентифікації треба пройти. І починати сьогодні і тепер...».

Святослав ГОРДИНСЬКИЙ

## Осінь

Над шляхом верби. В долину ідуть.  
Доорано останні скиби вбогі.  
Ген за полями в млисту каламуть  
Сховався ліс. Пустіють перелоги,

Лиш будяки засохлі де-не-де  
Гойдаються й по мочариську соннім  
Дрімотний дощ утомлено бреде,  
З низьких небес осінню тугу ронить...

Он дрібнолистий берест на межі  
Тремтить ще листям. А граби згубили  
Уже свій шум і стелиться у ржі  
Воно під ноги вогке й помутніле...

Пристанеш так денебудь і стоїш,  
Іти - куди? І до мети якої?  
Той самий сум тебе вгортає скрізь  
І душу мутно неспокоєм поїть.

І серце все, здається, захлина  
Тих піль імла, завмерла в безнадії, -  
Але поглянь: густа озимина  
Як молодість, у полі зеленіє!



Гуцульські музики. Святослав Гординський

Борис КУТОВИЙ

## Листи з Дивного Міста.

(продовження)

### Лист п'ятий. Чупакабра!

Мій рідний Пілот №1, привіт!

Пишу тобі і трішечки посміхаюся. Зовсім трішечки, - рівно настільки, щоб ти зрозумів, що це дійсно «ПРИВІТ!», а не якесь там «Здоров!» або «Ти не спиш ще?». До речі, як там у тебе з цим самим «спиш»?

Позаторік, перечікуючи ураган на острові святого Мартіна, від господаря однієї з портових таверн, я почув чудернацьку історію про тибетських



лам, які вміють управляти своїми снами.

Ти звичайно ж вчив по географії, що Тибет - це високі, одягнені в шати вічних снігів, гори, які відокремлюють Індію від Китаю. А тибетські лами, це не милі конячки з короткими пухнастими хвостиками, а загадкові мудрії, що живуть в найбільш недоступних місцях цих гір і які присвятили своє життя пошуку Істини. «Що є істина?». На жаль, я не знаю... А ти, Маса Вишка? Ти теж не знаєш? Не журися! Я твердо впевнений - ти обов'язково з цим розберешся. В свій час.

А поки що, повернемося до розповіді мого знайомого газди. Ти тільки уяви на хвилиночку, який простір для живого розуму відкриває хвилююча перспектива управління снами! Раз!.. І ти на білому березі блакитного-преблакитного моря! А навколо пальми, кокоси і морозиво!

А потім, р-р-раз! І ще краще, - ти у величезному кондитерському магазині, де і в споміні немає прискіпливих продавців-касирів! Вибирай, що тобі подобається: кекси, мармелад,

шоколадні торти, трубочки із заварним кремом!..

Дивно, - вже кілька ночей поспіль, закриваючи очі, я бачу один і той же сон.

Концертна зала під темним і непривітним небом-кришею обезлюдніла. Прощальну виставу закінчено. Завісу, виткану з сотень повітряних зірочок-сніжинок, дали, не попередив. Рудоволоса актриса з дуже знайомим обличчям, так і не вийшла «на біс». Я, знову захоплений зненацька, не встиг кинути до її ніг букета з вогненно-червоного листя...

Не знаєш, Вишка, до чого б це? Втім, не всі сні мають якийсь сенс. Може, просто холоди прийшли занадто рано в цьому році?

Ось і Зима!.. За дивним збігом обставин я знову не можу бути поруч з тобою. З тобою і з нашою мамою. Немов корабель затертий льодами, десь на Крайній Півночі, я повинен терпляче чекати, коли льоди послаблять хватку і під моєю кормою знову заграють хвилі. Живі і чисті. Втім, мабуть так зараз треба, адже наш

світ влаштований на подив мудро. І всі випадковості в ньому далеко не випадкові.

Якби не розлука з вами, то я б зовсім-зовсім не сумував. Частою гостею у мене зараз Безмовність. Вона завжди в Білому і завжди



тихо посміхається загадковою такою півусмішкою. Ми проводимо досить багато часу разом, але завжди після прощання з Нею, мені стає трохи сумно. Не покидає таке відчуття, немов Вона збиралася відкрити мені щось приховане і дуже важливе. Збиралася і не відкрила...

У Кортеза, мого поплічника, такого

відчуття, на мій погляд, не виникає. Він щосили користується візитами нашої таємничої Гості, роблячи те, що у нього виходить найкраще: спить. Після того, як поїсть. І ще їсть. Після того, як поспить. У нього просто таке правило: «Що б ти не робив, роби це на совість!». Гарне правило.

Нещодавно ми з ним повернулися з прогулянки. Прогулянка у нас вийшла далека - до самого берега річки. Там світить Місяць. Його добре і некрасиве обличчя, з якимось дивним жалем дивиться зверху на наш світ. Наче Він вже хтозна-коли був тут, на землі, і все-все про нас знає. У примарному місячному світлі все здається несправжнім, і також примарним. І дерева, і каміння, і навіть драбина, яку забули підняти з води на зиму.

Молодий лід на річці видає дивні звуки. Кортес сказав, що ці звуки схожі на гавкотіння Крижаних собак. Я не став уточнювати у нього, що це за крижані собаки, але підозрюю, він знову стане посилатися на розповіді своєї бабусі. Це його улюблений прийом, перевірено не раз.

Ми надихалися свіжим, морозним повітрям, і наші щоки розчервонілися. І ще ми дуже злякалися, тому, що нам зустрілася... справжня Ел Снира-Кабра! Ну, Чупакабра, по-нашому.

Правда, Чупакабра була дуже маленька і дуже змерзла. Напевно тому



вона зовсім не звернула на нас ніякої уваги, а тільки чудернацьки хрюкнула і пробігла повз.

Містер К., потім мені сказав, що



він зовсім не злякався, і взагалі, в дитинстві він дружив з чупакабрами.

До листа додаємо фотографію Чупакабри. Напевно, тепер ми прославимося на весь світ. Але нас з Кортесом це не лякає.

На цьому бажаємо тобі і мамі Доброї ночі. Доброї-предоброї! Ну... ми з Кортесом бажаємо. Нам зовсім тут не сумно, ну і взагалі...

Бувай!

Тато і Кортес

## Лист шостий. Пустеля

Здрастуй, мій любий Маса Вишка! Це я. Мене добре чути? Прийом!

Слухай, літаки вміють нерухомо зависати в повітрі? Переконаний, будь ти поруч, - відразу б мені все розповів про такі літаки. Вони, напевно, дуже сучасні і красиві.



Я, тут ось, завис над чистим аркушем паперу, зовсім, як такий літак. Завис, і думаю, куди відправитися, - то чи вперед в майбутнє, то чи назад в минуле, чи то взагалі, залишитися на місці і побути в сьогодні.

Звичайно ж, ти зрозумів, що мова йде про мій черговий лист до тебе! Я просто сиджу над відкритим зошитом, розмірковуючи про те, розповідати тобі про свої минулі пригоди або краще поділитися планами на майбутнє. А може, розповісти про сьогоднішня? Мабуть, так я і вчиню. Тим більше, що воно у мене дуже і дуже захоплює. І головним чином, тому, що я опинився... на вершині стрімкої скелі! Не дуже високої але дуже такої прямовисної. Без речей і без води. Зате з майже повним тюбиком м'ятної зубної пасти, ручкою, зошитом і дзеркальцем. До речі, ти не в курсі, зубна паста допомагає від синців? Я теж думаю, що допомагає.

Але, давай про все по порядку.

Напевно, ти знаєш, що на Кордоні зараз неспокійно, - дає знати там про себе дехто. Саме тому я і опинився з вельми таємним і відповідальним дорученням в місці, де червоні скелі непридатних для життя Східних гір прямовисно здіймаються над пісками пустелі, що розкинулася куди сягає око. Коли потрапляєш в ці місця, здається, що величезна піщана хвиля вщент розбилася об неприступні скелясті

відроги. Величне видовище!..

Втім, ці місця непривітні тільки на перший, самий поверхневий погляд. Коли звикнешся, то відчуваєш в пустелі себе зовсім непогано. І дійсно, розваг тут предостатньо: цілісінький день можна засмагати, розтягнувшись під сонцем на гарячому світло-коричневому піску. При бажанні можна поговорити з юркою ящіркою, яка вибралася погрітися на невеликий камінчик. Стрибати, скакати, перекидатися і кричати страшними голосами, тут можна скільки душі завгодно. Ніякі сусіди батькам не поскаржаться. Від спраги сильно страждати не доводиться, - через кожні триста метрів встановлений акуратненький такий автоматик з холодною газованою водою і одноразовими стаканчиками.

Ну, добре, добре, - щодо одноразових стаканчиків я пожартував. І щодо газованої води теж пожартував. Чого тільки в таку спекоту в голову не спаде, - напекло адже за цілий день, голову-то. Та й останнім часом з гумором у мене щось не дуже. Вірніше, у мене все в порядку, а от у моїх супутників, - зовсім навпаки. Невеселі вони якісь. Їдуть і



їдуть весь день, верхи на двогорбих нубійських верблюдах, похмуро якось їдуть, наїжачившись і набурмосившись. Або набурмосившись і наїжачившись. Немає значення. Ось я візьми, і запусти одному на привалі під бурнус нешкідливого такого скорпіончика. Він у мене в коробці з під галетного печива жив. Добрий такий. Я і вирішив, чого добру пропадати.

Що потім було!.. Вірніше, спочатку нічого такого не було. А ось потім все і почалося. Тобто веселощі почалися. Дуже весело почалися. Закінчилися тільки, ці веселощі, не дуже весело.

...Як артистично скавав по безкрайній пустелі вершник! І з яким безмежним подивом спостерігав за перегонами

вершника верблюду, з якого він, вершник, зістрибнув з божевільним страшним криком!

Ах, як я сміявся, як сміявся! Немов в далекому дитинстві!

Втім, сміятися можна було і тихіше. Особливо, коли смієшся ти один, а на тебе вороже дивляться брати цього, як його там звали, Асламбека, чи що. Ну, хто міг знати, що всі вони там, на Сході, брати!..

Коли повернуся додому, обов'язково запишуся на легку атлетику. Або на біг з перешкодами. Теж хороший вид спорту.

Загалом, вирішив я пробігтися по пустелі. Кажуть, чим швидше біжиш по розпеченому піску, тим сильніше тебе обдуває зустрічне повітря і тим тобі прохолодніше. Головне тут, не бігти занадто швидко, щоб не замерзнути.

А от не бігти занадто швидко, це найважче. Особливо, коли за тобою, з дикими криками несуться одинадцяттеро синів цієї самої пустелі. З тільки їм одним відомою метою.

Мабуть, не варто відразу ж вірити всьому, що розповідають всякі там вигадники. Поки сам не перевіриш.

Ось я і перевірів: як виявилось,

зовсім це не холодно, бігати по пустелі.  
Анітрохи не холодно!

P.S. Якщо раптом, у тебе під рукою  
виявиться літак, ну, такий, - я в тебе  
про нього питаю. Який може зависнути  
в повітрі над стрімким вертикальним  
об'єктом. (І над об'єктом, який на цьому  
вертикальному об'єкті сидить). То...

Одним словом, прилітай відразу ж!  
А ТО В МЕНЕ ЗУБНА ПАСТА ВЖЕ  
ЗАКІНЧУЄТЬСЯ!

На цьому прощаюся.

Тато, який на тебе дуже чекає.  
(Мамі нічого не говори!!!)



## Лист сьомий. Все ще пустеля

Мася Вишка, привіт!

Так давно не писав тобі! І дуже з цього приводу засмучений. Уявляю, як ти сидиш цілими днями біля вікна, і чекаєш від мене листа. Не граєш, не смакуєш свого улюбленого шоколадного морозива... Вибач, вибач рідненький Мася Вишка!

Я все ще на Сході. Тут панують аромати лотоса, амбри і мускусу. Вузькі звивисті вулички заповнені маленькими крамничками, в яких веселі та балакучі продавці жваво торгують пахлавою, медом і горіхами. А ще - справжнім шедевром місцевих магів-кондитерів, що має дивну назву «пішмані». По виду пішмані дуже схожі на гарненький білосніжний клубочок, звитий з тисячі солодких павутинок. А на смак пішмані нагадують поцілунок, ніжний і невагомо-легкий, зовсім як той, яким мама цілує нас перед сном.

Я побачив тут багато загадкового і незвичайного. Жінки виходять на вулиці міста, надівши довгий, до п'ят, одяг, приховавши обличчя від сторонніх поглядів чорними хустками.

Вони нібито зібралися пограбувати місцеве сховище золотого піску.

Чоловіки навпаки, люблять виставляти себе напоказ. Замотавши голову чимось, що вже зовсім нагадує довгий бавовняний рушник, роз'їжджають по вулицях на невеличких сірих віслюках. Ослики на диво добрі й поступливі, їх можна приголубити і пригостити фініком.

Люди в цих краях привітні. Сонце яскраве. Базарні прилавки заповнені виноградом, персиками, інжиром, величезними динями... всього не перелічити! І тільки на Сході можна скуштувати справжньої люля-кебаб, м'ясо для приготування якого дві ночі поспіль витримують в складній суміші цибулі, червоного і чорного перцю, меду, імбиру, гвоздики, мигдалевого масла і лимонного соку.

Втім, все це приємні, але вже кілька віддалені спогади. Вісім днів тому, на світанку, разом з караваном купців з Джелалабада я відправився на південь, залишивши обжиті людьми місця.

...Вітер. ...Вітер. ...Вітер.

...Вітер. ...Вітер. ...Вітер.

...Вітер. ...Вітер. ...Вітер.

Весь останній тиждень дув стійкий північно-західний вітер, підіймаючи в повітря хмари піску і пилу. Наш караван вперто рухався вперед, пробиваючись



крізь щільний, брудно-коричневий піщаний туман. Пісок проникав усюди, він був всюдисущий.

Здавалося, ці дрібні піщинки мають колективний розум. І всі зусилля цього розуму спрямовані на те, щоб зробити останні дні переходу по пустелі зовсім нестерпними для людей і тварин. Ми пили чай з піском. Ми пили воду з піском. Сухі коржі кочівників-бедуїнів, що служили нам основною їжею, були теж приправлені піском. Пісок хрустів на зубах, потрапляв в очі. Ми спали на килимах, посипаних піском. І ми

весь день їхали по піску. Боюся, тепер я безумовно буду віддавати перевагу цукру-рафінаду, спресованому в такі маленькі, акуратні кубики. Більше ніякого піску-цукру. Піску в цукрі. Гм... цукру-в-піску. Ага, ось, знайшов: більше ніякого цукрового піску!

Чи треба говорити, як всі ми без винятку, були щасливі, коли піски пустелі розбилися, нарешті, об невисокі скелясті гори.

Наш караван зупинився біля руїн невеликої стародавньої фортеці, яка охороняла колись вузький прохід в скелях, що веде до перевалу. Гортанні окрики погоничів, пирхання втомлених



від денного переходу верблюдів, - все це злилося в прекрасну і обнадійливу симфонію близького нічного відпочинку. Розминаючи затерплі ноги, я відійшов трохи вбік і почав роздивлятися.

Східна, західна і північна стіни фортеці були складені з величезних кам'яних блоків, щільно підігнаних один до одного. Південною стіною фортеці служила неприступна кам'яна гряда. Ніхто не знав, ким і в які часи була побудована ця фортеця. Немов самотній воїн, притиснувшись спиною до скель, тривожно вдивлялася вона в пустелю сліпими очима - бійницями, нечутно питаючи нас: «Хто ви і звідки? Навіщо прийшли в ці краї?».

Тим часом сутеніло. Ніч, немов величезна чорна кішка, причаїлася десь зовсім близько, готуючись до стрибка. Я вже закінчував свою нехитру вечерю, що складалася з черствих бедуїнських коржів, сушених плодів інжиру, горіхів і кислого вина, неабияк розведеного водою. Несподівано для мене, один з паломників, що приєдналися до нашого каравану на передостанній стоянці, підсів до мого багаття.

Довгі, повні небезпечних пригод

подорожі навчили мене бути обережним і обачним. Саме тому, слідуючи місцевим звичаям, я не сказав ні слова, а тільки подав знак, махнувши рукою одноокому погоничу верблюдів, який опікав мене в цій мандрівці, (про цю незвичайну людину я напишу тобі окремо, Мاسя Вишка).

Як за помахом чарівної палички, немов в одній з цих вже набридлих історій про джина, що живе на дні старої мідної лампи, перед нами виник невеликий різьблений столик з фруктами, медом, пахлавой і ароматним зеленим чаєм. Кілька хвилин по тому на столику з'явився кальян, заправлений особливою сумішшю малабарського



тютюну, м'яти і руденької місцевої травки, якій притаманні, за чутками, безліч чудодійних властивостей. (Важко збагнути, де мій приятель-погонич все це від мене досі ховав!).

Поки ми обмінювалися прийнятими в цих краях довгими і трошки плутаними привітаннями, я крадькома розглядав свого гостя, мимоволі підраховуючи в умі розмір бакшишу, в який може обійтися це королівське частування. (Втім, мені відразу ж стало дуже соромно за мою розважливість, тому що пригощати гостей найкращим, - справа благородна і вдячна, Маса Вишка).

Отже, про гостя. Він був немолодий. На засмаглому вольовому обличчі, вкритому глибокими зморшками, виділялися світло-сірі, кольору похмурого осіннього неба очі. Від моєї уваги не укрилося і те, що незважаючи на обшарпаний одяг і порядком стоптані чоботи, зброя подорожнього була прикрашена сріблом, а на рукояті кинджала з дамаської сталі, вогненною квіткою виблискував великий коштовний камінь.

Якийсь час ми мовчали, дивлячись у вогонь. Ніч, вступаючи в свої права,

все ближче і ближче підбиралася до нас. Десь поруч, в каменях, пронизливо крикнув нічний птах. Трохи згодом, здалеку йому відгукнувся інший. Порив вітру промайнув над табором. З ущелини повіяло прохолодою. Полум'я багаття металось, тремтіло і билось у своєму стародавньому і вічно юному танці.

- Люди похилого віку розповідали, що багато, дуже багато років тому на цю фортецю напали, - раптом обізався мій гість, перервавши мовчання. Голос у нього був низький, а слова він вимовляв плавно, трохи співуче. Мені здалося, що сама пустеля заговорила зі мною. Я здригнувся від несподіванки.

- Вороги були відмінно навчені, дисципліновані і добре озброєні, - продовжував мандрівник. Багато днів тривала облога. Гарнізон фортеці відчайдушно оборонявся, але допомога так і не прийшла. Облогові драбини і тарани були присунуті до самих стін, запаси води і провізії у захисників скінчилися, але мужність не покинула їх. Під час чергового штурму атакуючі прорвали оборону і увірвалися у внутрішній двір фортеці. Бій тривав

всю ніч до ранку наступного дня. На світанку останні захисники фортеці, зачинившись в цитаделі, високій та грізній бойовій вежі, вбили один одного, щоб не здаватися ворогові. Наймолодший з них, за переказами йому було всього шістнадцять років від роду, обійшов кожного і, переконавшись, що в живих не залишилося більше нікого, встромив собі в груди короткий меч.

Багато століть минуло з тих часів... Ніхто не пам'ятає, чим закінчилася та війна і навіщо вона велася. Пісок і вітер, ці невтомні вартові пустелі, приховали від чужих очей місця битв і боїв. Стерлися з пам'яті людей імена царів та героїв, і навіть мови на яких вони говорили, давно забуто.

Розповідають, що один раз на рік, в ніч, коли сузір'я з трьох червоних зірок знаходиться прямо в середині неба, звідкись з самого серця пустелі в фортецю прилітає чорний нетопир. Самотньо і мовчазно сидить він на вершині найвищої фортечної башти, і тільки під ранок, з протяжним і повним тути криком зникає, розчинившись в досвітніх сутінках.

У номадів, які охороняють каравани

торговців від диких південних племен, є повір'я, що той сміливець, у якого вистачить відваги відправитися в ту саму ніч до руїн, підстерегти і зловити чорну потвору, стане невразливим для стріли і кинджала. І навіть отрута пістрявої змії-вбивці не зможе зашкодити йому. Для цього потрібно лише змайструвати амулет з чорних невагомих крил і завжди носити його на грудях під сорочкою.

Одного разу, один юний пастух, який мріяв про славу і військові подвиги, сховався у фортеці. Він зумів нечутно підібратися до нетопира, силует якого самотньо чорнів на тлі передранкового неба. Стрімко метнувся уперед пастух. Чорною тінню злетів у небо нетопир, залишивши в руці нападника самий кінчик свого крила. Страшно закричав хтось в ночі...

Бездиханне тіло пастуха знайшли вранці, - він зірвався з напівзруйнованого мура цитаделі. У долоні його правої руки був намертво затиснутий уламок жіночого золотого браслета древньої роботи. Потім говорили, що пастух знайшов старовинний скарб і на радощах, втративши обережність,

зірвався, впавши на гостре каміння. Чи це правда? Хто знає.

...Героїзм захисників зворушив серця ворогів, які вміли цінувати відвагу і доблесть. Проти правил фортеця не була зруйнована, а тіла полеглих спалили за військовим звичаєм. Місце битви спорожніло. Наречена загиблого юнака так і не зуміла впоратися з горем, що увірвалося у її життя. Вночі, надівши свої весільні прикраси, кинулася вона вниз з вибіленого сонцем і вітрами мура фортеці. З того самого часу і став прилітати чорний нетопир на руїни. Можливо, це душа, що так і не знайшла спокою, оплакує свою любов?..

Вуглинки кальяну давно згасли. Мій співрозмовник дивився повз мене в темряву, стискаючи у долонях мундштук, - по вичиненій верблужій шкірі золотою змієюю заплітався хитромудрий візерунок. Говорити не хотілося. Ніч накрила нас великою чорною ковдрою на якій хтось срібною ниткою майстерно вишив мерехтливі зірки. Цикади співали про щось дуже давно і безнадійно забуте. Але до болю знайоме і рідне. На душі у мене було світло і сумно. Світло, - тому, що у

мене є ти, Мася Вишка, і у нас з тобою є наша мама. А у нашої мами є ми. Ну, а сумно... сам не знаю чому!

Вранці наш караван вирушив у дорогу. Коли руїни фортеці зникли з очей, я чомусь відчув полегшення.

*P.S.* На відстані двох денних переходів від нас лежить портове місто населення якого суцільно складається з моряків, торговців всіх сортів і, зрозуміло, всіляких пройдисвітів і шахраїв. Як ти розумієш, портове місто важко уявити без порту. А порт важко уявити без кораблів. (Справжніх кораблів, а не таких, зовсім малесеньких, як у тебе у ванній). Кораблі, зрозуміло, важко уявити без... Ну звичайно



ж! Ти здогадався!! Я гадаю з твоїми блискучими здібностями до дедукції і побудови логічних умовиводів, це було зовсім не важко. Всіх нас, втомлених і запилених, очікує зустріч з морем!..

Я обов'язково постараюся надіслати тобі трішечки морської води і п'яного, свіжого морського повітря. Правда, поки не знаю, як це зробити.

До зустрічі, Мاسя Вишка! До скорої зустрічі!..

*(далі буде)*

Юрій ФОМЕНКО

## Пересічень

При впадінні в Дніпро Самара своїми руками межує острів. Острів невеличких чистих озер, котрі живляться джерелами з під скель. Колись коло того острова води Дніпра набирали швидкість і пірнали під веселками, розбиваючись об пороги. Тут починалося наше місто.

Воно з'явилося ще тоді, коли по ночам сірі сови чатували на відпочинку біля озер табуни коней, коли перші плоти пішли через пороги, коли перші валки чумацьких маж почали скрипіти

шляхами від броду до броду на степових річках. Воно починається давно, а може ще раніше.

Над верхнім порогом перетиналися шляхи. Шляхи, котрі йшли до чужих земель і шляхи між шляхами. Залозний шлях, соляний шлях, шлях до греків, персів, ... - не перелічити. Ті шляхи нікуди не зникають. Лиш міняються транспортні засоби на них. Тут над верхнім порогом починається в часовому просторі наше місто. Шлях без людей існувати не може, як і люди без шляху.

Життя в нашій місцевості мало місто завжди. Ну як це так - річка є, а життя нема?! Такого ж бути не може. А в місті впадіння меншої річки в більшу - то взагалі варіантів нема на відсутність поселенців. Отож люд крутився на цих теренах завжди. Полювали, рибалили, мед добували, гатили гаті, щось вирощували, приторговували, таксували плотами по порогах і волами по степах, кували залізо і будували, вчилися ремеслам, багато ще чим займалися. Вчилися тому, на що хватало здібності.

Пересічень над верхнім порогом - перетин шляхів, часів, думок, ... Він

з'являється на цих берегах в різні часи під різними іменами і з різною вдачею. Існування під кожним з імен - всього лічені хвилини чи десяток хвилин в



його нескінченній вічній історії. Якщо вийти з свого часового проміжку, можна зрозуміти і побачити набагато більше.

Пересічень на Дніпрі - то є філософія вічності. Місто мудрості і сили, де «сови чатують сон коней».

Апет

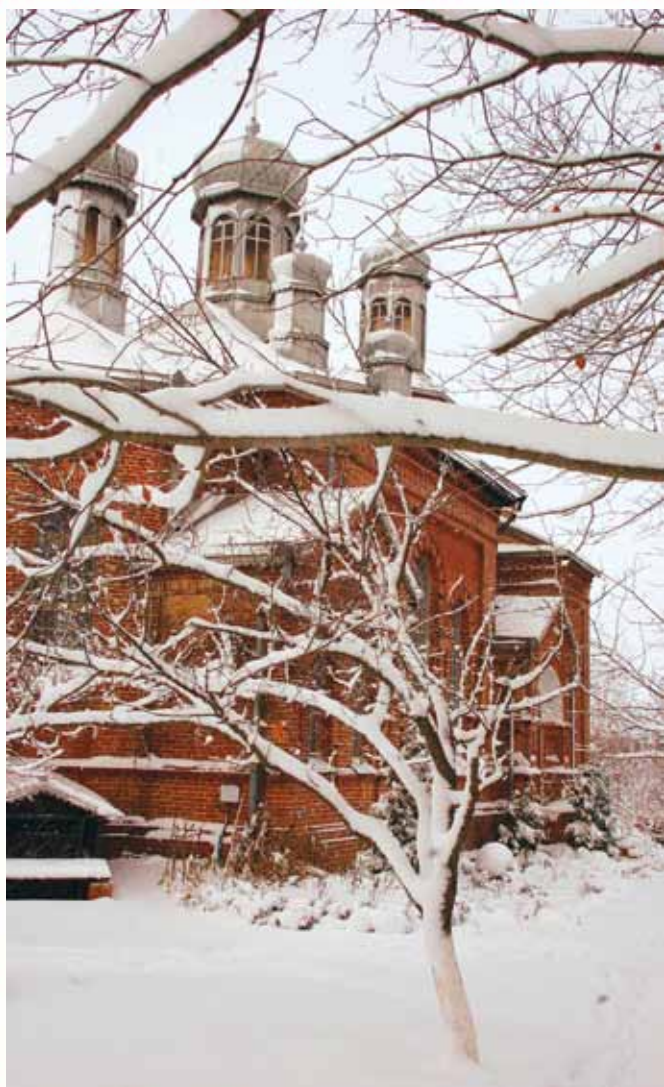
“Наша сила у вірі, а сила віри - в доброті” - улюблений вислів священика Василя Пишного, що в Рубанівському відновив храм Покрови і створив справжню школу християнської віри, життєдайної та доброчесної. Приваблює до Рубанівського храму не скорбота, покора, депресія, а, за словами отця Василя, “Господь любить радісних вірників”, приваблює радість, добро і краса. Людмила Клименко в книжці-дарунку “В Україні є такий куточок” з великою любов’ю і пошаною пише, що й досьогодні отець Василь “залишився отим хлопчиком з села Широкого - усміхненим, волелюбним, захопленим красою Божого світу... Поряд з ним легко і любо жити”. Отець Василь добрий, господарний, простий, уважний, привітний і ... усміхнений, з бажанням “всіх зустрічати, всім прощати, всіх причащати, всіх благословляти і пригощати”. Володимир Єфимов, з міста Дніпра, який відвідав храм

Покрови в Рубанівському писав: “Таких людей зі свічкою не знайдеш. Разом з церковною громадою відновив храм. І хоч десятиліттями комуністи переслідували віру і віруючих, священику Василю Пишному вдалося з’єднати навколо себе однодумців, помічників, послідовників. Життя подвижників не легке, тяжким з самого дитинства воно було і у отця Василя, проте невеликою громадою з його ж ініціативи посадили сад (плоди може брати кожний, хто приїхав), велике господарство, город, пасіка і якась худібка. Віруючих з’їжджається на богослужіння завжди дуже багато, після служби він всіх запрошує в трапезну для пригощення і для співбесіди”. Невтомно і радісно служить отець Василь, підготовляє молодих служителів - священика Володимира Дерев’янка і диякона Павла Тепіна. Він створив своєрідне, доступне, багатоілюстроване видавництво “Навіки” - для широкого вікового діапазону читачів - від

дитячих років до зрілих особистостей, з великою кількістю кольорових фотографій, краєвидів, пам'ятників, персоналій, репродукцій відомих художників.

“В Україні є такий куточок” - повчальна і водночас цікава книжка. В ній історія храму Покрови, генеалогічні відомості про рід запорізьких козаків Василенків, активних діячів Січеславщини, про краєзнавця і поета Івана Манжуру, про священика просвітителя Василя Пишного. Написана історія чудовою українською мовою, легко читається; включена національно-історична правда (!), з фотографіями документів, архітектурних пам'яток, з неймовірно високою якістю поліграфічного оформлення. Подані дати минулих і сучасних історичних подій, згадана Небесна Сотня. В книзі - вірші Тараса Шевченка, Михайла Пишного. Книжка містить пізнавальну патріотичну інформацію.

*З вдячністю і повагою,  
Зиновія Служинська, дійсний член НТШ.  
18 серпня 2016 року*



Леонід ПОЛТАВА

\* \* \*

Над хвилями Чорного моря,  
Посивілого в мороз,  
І лагідний і суворий  
Ішов в Україну Христос.

Долонею стишував води,  
Засвічував зоряний Рай,  
І хмари руками розводив,  
Забутий шукаючи край.

І тільки святою стопою  
Діткнувся крутих берегів, -  
Спливли легкотанучим лоєм  
Залежані плями снігів.

І тільки ступив - заспівали  
Предивно-зелені гаї,  
І срипнуло жалібно рало,  
Покинуте у кураї.

І скаржились пустки-облоги:  
“Коли Ти вже спиниш зиму?”

І падали биті дороги,  
Мов килими, в ноги Йому.

Не сів на недужну підводу,  
Що тихо полями брела.  
У слід їй пішов.

І підходив Христос до якогось села...





Підготували:  
священик Володимир Дерев'янка,  
диякон Павло Тепін, Ігор Чечель,  
Григорій Бондаренко,  
Володимир Філіпов

Ілюстрації  
Володимир Єрмаков, Олексій Єрмаков,  
Олена Маркова, Марк Едвардс,  
Ганна Силивончик, Валентин Губарєв,  
Роберт Гонсалвес, Ганс Рудольф Гігер,  
Людмила Тафійчук, Юлія Якушева,  
та з інтернету



## Дарунок

Священик Василь Пишний  
Храм Покрови, с.Рубанівське,  
Васильківський р-н, Дніпровська обл.,  
т. +380675238992

т. +380502341503

naviky@ukr.net www.naviky.dp.ua  
а/с 1847, м. Дніпро, 49027, Україна

Надруковано в типографії "Літограф"

